

Nr 107.

Ankom till riksdagens kansli den 8 maj 1917 kl. 4 e. m.

*Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående
anvisande av medel för höjande av medelinköpspriset för
remonter under år 1917. (1:a avd.)*

I en till riksdagen avlåten, den 14 april 1917 dagtecknad proposition (nr 232), vilken hänvisats till förberedande behandling av statsutskottet, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bifogat utdrag av statsrådsprotokollet över lantförsvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att för höjande av medelinköpspriset för remonter under innevarande år från 1,150 kronor till 1,500 kronor må av de under statskontorets förvaltning stående s. k. hästförsäljningsmedlen tagas i anspråk ett belopp av högst 330,400 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet.

Enligt den för år 1917 fastställda staten för användande av anslaget till remonter m. m. skola under året inköpas sammanlagt 944 remonter. Härför finnes i staten anvisat ett belopp av 803,945 kronor.

Medelinköpspriset för remonter under samma år har beräknats till 850 kronor. Beträffande maximipriset åter, vilket för år 1916 ökats från 1,200 kronor till 1,500 kronor, hade dåvarande departementschefen ansett, att, i den händelse en ökning härav erfordrades jämväl för år 1917, reservationerna å anslaget borde lämna tillgång till bestridande av kostnaderna härför.

I anslutning härtill medgav Kungl. Maj:t den 20 januari 1917, att, utöver de i gällande stat för remonteringsanslaget anvisade medel till inköp av remonter, förefintliga reservationer å samma anslag för år 1916, beräknade till 240,000 kronor, finge tagas i anspråk för inköp

Utskottets
yttrande.

av remonter under år 1917 efter ett beräknat medelpris av 1,150 kronor. Därjämte förordnade Kungl. Maj:t, att 1,700 kronor skulle utgöra det högsta pris, vilket finge erläggas för remont, som under år 1917 inköptes för arméns räkning.

Sedermera har Kungl. Maj:t för samma ändamål anvisat ytterligare ett belopp av högst 41,655 kronor, att av arméförvaltningens civila departement förskjutas för att framdeles anmälas till ersättande. Hela det för årets remontinköp disponibla beloppet hade härmed uppbringats till 1,085,600 kronor.

Enligt vad departementschefen framhållit, är emellertid denna summa icke tillräcklig för erhållande av det erforderliga antalet remonter. Anledningen härtill vore att söka dels uti den sedan åtskilliga år pågående tillbakagången av den ädla hästaveln, vilken tillbakagång under de senaste 3—4 åren tagit en synnerligen oroande omfattning, dels uti den efter världskrigets utbrott ständigt fortgående stegringen av hästpriserna. Såsom förhållandena numera utvecklats sig, stode man inför den situationen, att arméns remonter helt och hållet äventyrades, därest icke särskilda åtgärder från statsmakternas sida vidtoges. Det verksammaste medlet att öka intresset för den ädla hästaveln och därigenom säkerställa arméns remontbehov vore otvivelaktigt en höjning av remontprisen. Verkställda utredningar hade nämligen givit vid handen, att den egentliga orsaken till att uppfödarna övergåvo den varmblodiga aveln och övergingo till den kallblodiga vore av rent ekonomisk natur. Denna senare hade nämligen visat sig mindre riskabel och mera lönande än den förra.

Då det givetvis vore av största betydelse, att det för året erforderliga remontantalet anskaffades, ansåg sig departementschefen böra tillstyrka, att medelpriset för remont under innevarande år höjdes från förut av Kungl. Maj:t bestämda 1,150 kronor till 1,500 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag innebär även, att detta pris lägges till grund för de ökade kostnadernas beräkning. Då antalet remonter, som skola inköpas, utgör 944, uppgår merkostnaden till $[944 \times (1,500 - 1,150) =]$ 330,400 kronor. Detta belopp har av Kungl. Maj:t föreslagits att utgå av de under statsverkets förvaltning stående s. k. hästförsäljningsmedlen, vilkas ännu odisponerade behållning beräknats uppgå till omkring 1,000,000 kronor.

Utskottet har ansett en höjning av medelinköpspriset för remonter under innevarande år av rådande förhållanden påkallad, men har utskottet funnit nämnda medelpris kunna bestämmas till 1,400 kronor. Till bestridande av de ökade utgifterna för remontinköp under

innevarande år bör i anledning härav beräknas 236,000 kronor eller 94,400 kronor mindre än vad Kungl. Maj:t äskat.

Beträffande härefter Kungl. Maj:ts förslag att det för ändamålet erforderliga beloppet skulle bestridas av de s. k. hästförsäljningsmedlen, har utskottet visserligen intet att i sak häremot erinra, men har emellertid funnit det riktigast, att denna åtgärd kommer till synes i riksstaten. På grund härav läres under fjärde huvudtiteln böra på extra stat för år 1918 uppföras ett reservationsanslag å 236,000 kronor och motsvarande belopp omföras från hästförsäljningsmedlen till den bland riksstatens inkomster förekommande titeln »diverse inkomster», vilken titel i 1918 års riksstat alltså bör höjas med nämnda belopp.

Utskottet får sålunda hemställa,

att riksdagen må för höjande av medelinköpspriset för remonter under innevarande år från 1,150 kronor till 1,400 kronor på extra stat för år 1918 bevilja ett reservationsanslag av 236,000 kronor med rätt för Kungl. Maj:t att redan under innevarande år disponera beloppet.

Stockholm den 8 maj 1917.

På statsutskottets vägnar:

AXEL EKMAN.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar O. M. Strömberg, S. H. Kvarnzelius, G. M. H. Ekelund, J. Nilsson, O. Bergqvist, A. C. Lindblad, J. L. Widell, greve N. F. Posse, N. O. Bruce och J. S. Almer samt

från andra kammaren: herrar A. Ekman, F. V. Thorsson, K. V. Rydén i Malmö, J. B. Eriksson i Grängesberg, E. A. Nilson i Örebro, A. Wiklund, J. Ström, A. Andersson i Råstock, A. R. Lundblad, J. Erlansson, K. O. Strid och J. Jönsson i Slätåker.